

[Vagn Bro.]

planlægningsarbejde og træffe de foranstaltninger, som er nødvendige. Det er udmærket. På et vist tidspunkt skal dette forhandles med det forsvarspolitiske udvalg. Nu ved jeg ganske vist ikke, om dette forsvarspolitiske udvalg bliver til virkelighed. Jeg må jo erkende, at mit parti har haft nogen tvivl om det, men jeg må jo gå ud fra, at dette udvalg eventuelt kan blive en realitet, og i så tilfælde skal der altså forhandles med det. Dernæst oprettes der under statsministeren et særligt sekretariat. Endelig er der for det fjerde — og det ville jeg egentlig have begyndt med — et koordineringsudvalg.

For at gøre denne tale kort — for jeg tror, det bliver i udvalget, vi skal tale om enkelthederne — ville jeg altså ærlig talt efter de erfaringer, jeg har haft i det civile forsvarsarbejde, have fundet det rimeligere, om vi var begyndt med dette koordinerende udvalg, der så som en bestanddel havde sekretariatet, der med visse mellemrum under statsministerens forsæde kunne drøfte de principielle ting med det forsvarspolitiske udvalg, og så kunne dette i hvert enkelt tilfælde høre ministerierne. Derved ville man opnå effektivitet, at det blev koordineringsudvalget, som havde ansvaret, i stedet for at man lægger det over på 15, 16, 17 ministerier. Selv om den højtærede statsminister jo er meget dygtig, vil det vist ikke være helt let at holde styr på så meget. Hvert ministerium kan være ledet med meget forskellig temperament, nogle er hastige, andre måske lidt mere langsomme. Det var altså det, jeg gerne ville have lov at foreslå til overvejelse, at vi bygger det hele op på den måde, hvad jeg synes ville være mere praktisk; men det er jo muligt, vi kan overbevises om, at det ikke er det.

Så vil jeg dertil kun føje, at i spørgsmålet om selve de mange indgreb, der vil kunne gøres, er jeg tilbøjelig til at tro, at vi i udvalget netop skal have en principiel drøftelse, således at vi ikke — den ærede ordfører for socialdemokratiet har jo ret i, at vi ikke ved, hvorledes krigen vil forme sig — kommer til, om jeg så må sige, skrivebordsmæssigt at foretage for mange indgreb i erhvervslivet. Det er dog vist et område, hvor vi netop skal lade dette afgø-

rende råd passe på. Der bliver områder, det er der ikke tvivl om, hvor der må gribes ind.

Jeg er i og for sig lidt ked af, selv om jeg måske ikke skulle bebrejde et lovforslag dette, at der ikke alene trues med dagbøder, men også med hæfte og fængsel. Jeg ville egentlig mene, at vi gennem erstatningsreglerne skulle kunne nå frem til under en overledelse som den omtalte at nå til det rigtige. Den ny grundlov har jo på en måde erstatningsmæssigt givet os alle en retningslinje, nemlig den, at det skal være domstolene, der skal have det sidste ord. Jeg skal dog ikke gå nærmere ind på dette, men blot henstille, at vi i udvalget drøfter, om vi ikke i stedet for den noget ejendommelige ordning, vi har i civilforsvaret, med et særligt 3 mands udvalg med en dommer i spidsen og med rekurs til, om jeg så må sige, et overvoldgiftsnævn, kan få den ordning, at borgerne har adgang til at kunne gå til domstolene. Jeg tror som sagt, at vi på dette område skal være meget varsomme med at komme ind i en ulighed borgerne imellem. Skal erhvervslivet på en række områder forberedes på en krig — og det er jeg enig i det skal — skal det først og fremmest kunne kræve, at den øvrige befolkning også er opøvet. Det vil kunne koste den enkelte borger skal vi sige 12 timer om året. Men det kan vi som sagt senere komme ind på.

Til slut er der problemet om fuldmagter. Den ordning, der er nævnt i § 6, drejer sig om det, jeg kalder den lille fuldmagt. Jeg synes, det er såre naturligt, at vedkommende minister træffer bestemmelse om, i hvilket omfang de beføjelser, der kan udøves af centrale forvaltningsmyndigheder, under krig eller truende udsigt til krig skal kunne udøves af dertil udpegede. Den bestemmelse tror jeg nok vi enes om.

Så er der imidlertid det, den højtærede statsminister har kaldt de store fuldmagter, om jeg så må sige. Det tror jeg ikke vi skal drøfte her, men jeg skal være rede til i udvalget at søge frem til en løsning. Måtte jeg dertil kun føje en ting, nemlig at det ville også være rart, om vi i den lovgivning, vi her drøfter, får en bestemmelse om forholdsordrer. Her taler jeg på mange, mange embedsmænds vegne. Jeg tænker ikke mindst på dem, der den dag, da krigssituationen kommer, vil stå ene,